

Một số chính sách và giải pháp phát triển du lịch thành phố Cần Thơ đến năm 2020

Nguyễn Phước Quý Quang

NCS Khoa Kinh tế học, Học viện Khoa học xã hội

Tóm tắt: Với quan điểm phát triển du lịch gắn với việc giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, phát triển du lịch trong sự phát triển kinh tế xã hội ổn định và bền vững, bài viết đặt ra những vấn đề mà ngành du lịch Thành phố Cần Thơ cần đặc biệt quan tâm như: phải xây dựng chiến lược và quy hoạch các khu, các tuyến du lịch phù hợp, mang tính trọng điểm; đề ra các chính sách, giải pháp thúc đẩy phát triển du lịch; đầu tư và nâng cấp cơ sở hạ tầng, giao thông công cộng; đa dạng hóa các loại hình sản phẩm du lịch; tăng cường quảng bá, xúc tiến du lịch trong khu vực và quốc tế; đào tạo và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, đảm bảo tính chuyên nghiệp, đáp ứng bối cảnh hội nhập quốc tế.

Từ khóa: chính sách, giải pháp, du lịch, Cần Thơ, xúc tiến, chuyên nghiệp.

1. Dẫn nhập

Thành phố Cần Thơ có vị trí địa lý rất thuận lợi, được mệnh danh là Tây Đô, trung tâm của miền Tây, nơi rất thuận lợi về giao thông vận tải cả đường bộ, đường thủy... Có thể nói, Cần Thơ có nhiều tiềm năng để phát triển du lịch. Những tiềm năng du lịch của thành phố Cần Thơ cũng có những điểm tương đồng với tiềm năng du lịch của đồng bằng sông Cửu Long như du lịch sinh thái, miệt vườn, du lịch văn hóa. Đồng thời thành phố cũng có những thế mạnh du lịch riêng, do là trung tâm của miền Tây Nam bộ nên thành phố có nhiều di tích văn hóa, lịch sử cách mạng tiêu biểu, có giao thông thuận lợi cho phát triển du lịch hơn các tỉnh khác trong vùng. Tất cả những lợi thế đó đã tạo cho TP. Cần Thơ một nét đặc trưng riêng biệt so với các tỉnh thành khác trong khu vực và có nhiều điều kiện thuận lợi để phát triển du lịch theo đúng định hướng phát triển du lịch của Chính phủ.

2. Một số chính sách phát triển du lịch thành phố Cần Thơ đến năm 2020

- Chính sách về thuế: Trên cơ sở các chính sách thuế của Nhà nước, Cần Thơ cần xây dựng một số cơ chế đặc thù của địa phương như: ưu tiên miễn giảm thuế sử dụng đất, giá thuê đất... ở những khu vực có điều kiện phát triển không thuận lợi, nơi mà hệ thống cơ sở hạ tầng còn yếu kém (hệ thống cống trên sông Hậu, du lịch nông thôn...), miễn giảm thuế trong những năm đầu đối với một số lĩnh vực kinh doanh du lịch còn mới mẻ, các hoạt động du lịch mang tính cộng đồng. Các ngành Kế hoạch đầu tư, Tài nguyên môi trường, Tài chính, Du lịch... cần chủ động phối hợp đề xuất các chính sách về vốn, thuế, lao động... để tạo môi trường thông thoáng thu hút đầu tư.

- Chính sách về huy động vốn đầu tư: Cải cách và đơn giản hóa các thủ tục hành chính để thu hút đầu tư trong và ngoài nước, xây dựng chính sách khuyến khích đầu tư phát triển du lịch trên địa bàn thành phố phù hợp với luật pháp hiện hành và thực tế của địa phương, tạo mọi điều kiện thuận lợi để thu hút vốn đầu tư. Khuyến khích đầu tư 1 đến 2 khu resort để tạo sức hấp dẫn và phát huy vai trò trung chuyển khách của vùng. Đồng thời, nghiên cứu xây dựng chính sách huy động vốn đầu tư, đảm bảo sự công bằng và điều hòa hợp lý lợi ích kinh tế trong quá trình đầu tư và khai thác kinh doanh giữa chủ đầu tư, chủ thể quản lý và cộng đồng dân cư địa phương.

- Chính sách về thị trường: Trên cơ sở dự báo thị trường mục tiêu, cần có chính sách phù hợp cho từng thị trường, chủ động tìm kiếm, phát triển đối tác nước ngoài và mở rộng thị trường. Mảng du lịch nội địa trước đây chưa được chú ý nghiên cứu nhiều để thoả mãn nhu cầu của khách thì nay sẽ là điểm nhấn quan trọng cho sự phát triển của du lịch Cần Thơ. Thị trường inbound (đón khách nước ngoài vào): cần quan tâm đến nhu cầu đa dạng của du khách để tập trung quảng bá phù hợp từng thị trường.

Trên cơ sở nhu cầu của khách, phát triển các loại hình lưu trú và dịch vụ phù hợp, ngoài ra cần có chính sách về các dịch vụ: ngân hàng, bảo hiểm, y tế, siêu thị, hàng lưu niệm và các chương trình khuyến mãi... nhằm tạo môi trường du lịch thân thiện, thu hút khách.

- Chính sách đối với doanh nhân — doanh nghiệp du lịch: Trên cơ sở quy hoạch và mục tiêu đề ra, chính quyền thành phố sẽ tạo điều kiện thuận lợi để doanh nhân, doanh nghiệp du lịch hoạt động, cạnh tranh lành mạnh để cùng tồn tại và phát triển. Ngành du

lịch thành phố đóng vai trò thúc đẩy và phối hợp nhịp nhàng với các bộ phận, sở ngành liên quan để hỗ trợ doanh nghiệp du lịch hoạt động đúng pháp luật và đẩy mạnh các hoạt động xúc tiến quảng bá, sử dụng hợp lý tài nguyên nhân lực.

- Chính sách về khoa học kỹ thuật: Có chính sách khuyến khích và đầu tư thích đáng từ nguồn ngân sách Nhà nước dành cho nghiên cứu khoa học (thông qua Sở Khoa học — công nghệ) để thu hút các nhà khoa học, các chuyên gia đầu đàn trong ngành, các nhà chuyên môn tham gia nghiên cứu xây dựng các chuyên đề khoa học công nghệ trong lĩnh vực du lịch. Sử dụng và đãi ngộ hợp lý nhân tài, đội ngũ nhân lực có kỹ thuật cao tham gia và phục vụ sự nghiệp phát triển du lịch thành phố.

3. Một số giải pháp phát triển du lịch bền vững Thành phố Cần Thơ đến năm 2020

3.1. Triển khai thực hiện và cụ thể hóa các qui hoạch phát triển du lịch bền vững

- Phát triển không gian du lịch: Hướng phát triển không gian du lịch cũng chính là phát triển các tuyến du lịch chủ yếu của thành phố Cần Thơ được xác định theo các trục chính sau đây:

+ Đường bộ: Tuyến du lịch chính hội tụ về Cần Thơ là trục TP. Hồ Chí Minh - Tiền Giang - Vĩnh Long - Cần Thơ.

+ Đường thủy: TP.HCM - Cần Thơ — Châu Đốc và Campuchia; Cần Thơ - Hậu Giang - Kiên Giang — Cà Mau.

+ Đường hàng không: Hiện nay, sân bay Trà Nóc đã đi vào hoạt động, trở thành cảng hàng không quốc tế của ĐBSCL, từ Cần Thơ sẽ hình thành các trục hàng không quan trọng tới các địa phương trong nước như, tương lai sẽ mở các tuyến quốc tế.

- Phát triển loại hình du lịch: Ngoài các loại hình du lịch truyền thống, quan tâm phát triển các loại hình du lịch dịch vụ như: dịch vụ cảng, dịch vụ sân bay và đầu tư mở rộng đa dạng hoá các loại hình du lịch khám phá, chữa bệnh, học tập, hoạt động thể dục thể thao, văn hoá, lịch sử và tâm linh. Chú ý kết hợp hài hoà giữa du lịch truyền thống với du lịch hiện đại để tạo nét độc đáo của du lịch Cần Thơ.

- Điểm du lịch chủ yếu: Điểm du lịch là nơi tập trung một hoặc vài loại tài nguyên du lịch tự nhiên và nhân tạo, có khả năng lưu giữ khách không dài ngày, nhưng lại có vị trí đặc biệt quan trọng trong chương trình du lịch.

Phần lớn các điểm du lịch hiện chưa được đầu tư khai thác tương xứng với tiềm năng thực có do cơ sở hạ tầng, vật chất kỹ thuật còn yếu kém, chưa đáp ứng nhu cầu đa dạng của khách. Vì vậy việc xác định cụm, điểm du lịch cần đầu tư xây dựng là rất quan trọng tạo nên sự hợp lý về không gian lãnh thổ du lịch.

- Cụm du lịch chính: Tài nguyên du lịch của Cần Thơ phân bố tương đối tập trung theo các trục phát

triển không gian du lịch đã được xác định, vì vậy khá thuận lợi cho khai thác du lịch. Căn cứ vào sự phân phối tài nguyên du lịch, TP. Cần Thơ hình thành 4 cụm du lịch chính như sau: i) Cụm du lịch nội ô Cần Thơ; ii)- Cụm du lịch Ô Môn - Cờ Đỏ; iii) Cụm du lịch Thốt Nốt; iv) Cụm du lịch Phong Điền. Từ đó, từng bước đổi mới và nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch, đặc biệt là tạo ra các sản phẩm đặc trưng của từng cụm. Trong đó, cụm du lịch nội ô thành phố cần phải tổ chức ngay các dịch vụ vui chơi - giải trí về đêm trên địa bàn thành phố để đáp ứng nhu cầu và kéo dài thời gian lưu trú của khách.

3.2. Giải pháp về đầu tư phát triển du lịch bền vững — hoàn thiện cơ sở vật chất

Hàng năm, ngân sách (Trung ương và địa phương) cần ưu tiên dành một tỉ lệ thỏa đáng nguồn vốn để đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng du lịch. Đầu tư theo hướng đồng bộ, có trọng tâm, trọng điểm và theo đúng qui hoạch làm cơ sở kích thích phát triển du lịch trên địa bàn toàn thành phố. Tiếp tục hoàn chỉnh chính sách khuyến khích đầu tư, tạo môi trường thông thoáng về đầu tư trong nước và nước ngoài, giữa tư nhân với nhà nước; mở rộng các hình thức thu hút đầu tư cả trong và ngoài nước bằng các hình thức BOT, BTO, BT...

3.3. Giải pháp đa dạng hóa sản phẩm du lịch

Để du lịch Cần Thơ mang khuôn mặt mới, hấp dẫn hơn cần nâng cao tính chuyên nghiệp, dựa trên thế mạnh tiềm năng, cơ sở hạ tầng và kinh nghiệm đã có, cần đa dạng hoá sản phẩm du lịch Cần Thơ thông qua các hình thức sau đây:

- Phát triển sản phẩm du lịch gắn với thể thao, giải trí, nghỉ dưỡng: Bên cạnh việc đầu tư phát triển các loại hình du lịch mà Cần Thơ đang có thế mạnh. Ngành du lịch cần phát triển thêm các loại hình vui chơi, giải trí, nghỉ dưỡng như tuần lễ giảm giá, khuyến mãi lớn, đua thuyền trên sông hay tạo cơ hội cho du khách được hoà mình vào cuộc sống của người dân Cần Thơ được cùng ăn, cùng nghỉ ngơi, cùng giao lưu với họ để được hiểu hơn về văn hoá và con người nơi đây cũng như sẽ thuận tiện cho việc học ngôn ngữ địa phương qua hình thức du lịch homestay.

- Phát triển loại hình du lịch hội nghị (MICE) tại Cần Thơ: Có thể nói với vị thế trung tâm ĐBSCL, Cần Thơ thường là chủ nhà của những hội nghị nhỏ tầm khu vực, người tham dự đến từ các tỉnh lân cận nên hứng thú với du lịch sông nước không nhiều. Vì thế, việc kết nối các sản phẩm du lịch vào hội nghị làm nên loại hình MICE ở Cần Thơ chưa bao giờ được “khai quật” trong ý nghĩ của cả chính những người làm du lịch. Với cửa ngõ bầu trời rộng mở, từ nay chính khách trong nước có thể đến và lưu lại Cần Thơ lâu hơn và hứng thú hơn vì không phải trải qua hành trình trung chuyển mất nửa ngày từ TP Hồ Chí Minh như trước. Cần Thơ, nhờ vậy sẽ là chủ nhà của nhiều hơn những cuộc họp, hội nghị mang tầm quốc gia.

- Phát triển sản phẩm du lịch gắn với khai thác giá trị văn hóa, tài nguyên nhân văn: Bên cạnh việc phát triển các sản phẩm du lịch dựa vào tài nguyên thiên nhiên, ngành du lịch Cần Thơ cần phải chú trọng phát triển loại hình văn hóa dựa vào các di tích lịch sử văn hóa nổi tiếng của. Tổ chức nhiều lễ hội dân gian đan xen với các sự kiện như lễ hội Đình Bình Thủy, lễ hội Chùa Ông, lễ Cholchonom Thomay,... Xây dựng chương trình phát triển "Mỗi làng một nghề" gắn kết với du lịch nhằm thu hút du khách đến tham quan các làng nghề. Phát triển các dịch vụ du lịch theo hướng đa dạng hóa sản phẩm và loại hình, khuyến khích phát triển mô hình "Nông dân- nhà vườn làm du lịch", khai thác đồng bộ cả 2 thị trường khách du lịch quốc tế và nội địa. Kết hợp khai thác dịch vụ ngủ đêm trong vườn cho khách nước ngoài.

- Giải pháp về mối quan hệ liên ngành và liên vùng trong hoạt động du lịch: Mối quan hệ phối hợp hoạt động giữa du lịch và các ngành liên quan phải được xem là một chiến lược cơ bản và lâu dài, và chỉ có tăng cường mối quan hệ liên ngành thì mới làm hoạt động du lịch phát triển. Bên cạnh đó, cần xoá bỏ tư tưởng lấy địa giới hành chính làm địa giới kinh tế, đẩy mạnh quan hệ liên kết hợp tác với thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long, sau này là Phnômpenh — Campuchia để phát triển du lịch Cần thơ và cả vùng đồng bằng sông Cửu Long. Sự gắn kết này sẽ phát huy tối đa thế mạnh của từng tỉnh và như thế hoạt động khai thác du lịch cả vùng sẽ hiệu quả hơn.

- Giải pháp xúc tiến du lịch: Du lịch là ngành kinh tế tổng hợp mang tính liên ngành cao, hoạt động du lịch nhằm đáp ứng các nhu cầu về đi lại, ăn nghỉ, tham quan giải trí, mua sắm... của du khách, đều có liên quan đến ngành Văn hóa Thông tin, Giao thông Vận tải, Bưu chính Viễn thông, Thể dục Thể thao, Công an, Y tế, Thương mại, Dịch vụ và các ngành khác. Nhận thức đầy đủ đến đặc điểm tổng hợp của sản phẩm du lịch sẽ có ý nghĩa vô cùng quan trọng để xác định mối quan hệ liên ngành và đa ngành. Mối quan hệ phối hợp hoạt động giữa du lịch và các ngành liên quan phải được xem là một chiến lược cơ bản và lâu dài, và chỉ có tăng cường mối quan hệ liên ngành thì mới làm hoạt động du lịch phát triển.

- Giải pháp đào tạo phát triển nguồn nhân lực: Phát triển nguồn nhân lực du lịch một cách đồng bộ (cả về số lượng, chất lượng và có hệ thống) là động lực để thúc đẩy phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn. Cần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cho các cấp quản lý, xây dựng lực lượng lao động trực tiếp của ngành du lịch Thành phố Cần Thơ đủ về số lượng, cân đối về cơ cấu ngành nghề và trình độ đào tạo, đảm bảo chất lượng về nguồn nhân lực đáp ứng nhu cầu phát triển du lịch trong giai đoạn mới và hội nhập quốc tế thông qua đổi mới cơ chế chính sách phát triển nguồn nhân lực. Cần tăng cường năng lực hệ thống quản lý phát triển nguồn nhân lực du lịch; ứng

dụng công nghệ mới với phát triển nguồn nhân lực du lịch; hợp tác quốc tế về phát triển nguồn nhân lực, tăng cường đào tạo bồi dưỡng nguồn nhân lực ngoài nước; nâng cao nhận thức toàn diện về du lịch, bảo vệ môi trường du lịch, xây dựng phong trào toàn dân nhận thức đầy đủ về du lịch và làm du lịch....

2.4. Giải pháp về bảo vệ tài nguyên - môi trường du lịch và phát triển bền vững

Trong quá trình phát triển, hoạt động du lịch có tác động trực tiếp nhiều mặt đến tài nguyên và môi trường, cả môi trường tự nhiên và môi trường nhân văn. Ngoài ra, nó còn có tác động gây ra những áp lực tiềm tàng (tác động lâu dài) ảnh hưởng tới tài nguyên và môi trường du lịch trong các giai đoạn phát triển khác nhau. Vì vậy, Đẩy mạnh công tác tuyên truyền về ý thức gìn giữ và bảo vệ tài nguyên — môi trường du lịch. Xây dựng ý thức bảo vệ tài nguyên — môi trường du lịch từ những người đảm nhận vai trò trực tiếp phát triển du lịch. Gắn giáo dục bảo vệ tài nguyên — môi trường du lịch với các chương trình đào tạo cho mọi đối tượng tham gia và hoạt động du lịch.

4. Kết luận

Với vị trí trung tâm đồng bằng sông Cửu Long, Cần Thơ có nhiều tiềm năng để phát triển du lịch thành ngành kinh tế chính góp phần đưa kinh tế phát triển, mở rộng quan hệ giao lưu kinh tế văn hóa với bên ngoài và để cho du lịch ngày càng một nhu cầu không thể thiếu được trong cơ cấu phát triển của thành phố và ngày càng là một món ăn tinh thần hấp dẫn đối với mọi người. Do vậy, để thực hiện mục tiêu đưa du lịch Cần Thơ phát triển ngang tầm yêu cầu của một thành phố đồng bằng cấp quốc gia, văn minh, hiện đại. Phấn đấu để TP.Cần Thơ thực sự là "Điểm đến du lịch lý tưởng - an toàn - thân thiện", nơi hội tụ của "Văn minh sông nước Mekong" thì đòi hỏi ngành du lịch thành phố phải sáng tạo hơn trong việc hoạch định và lựa chọn phương hướng chiến lược phát triển phù hợp với tình hình thực tế./.

Tài liệu tham khảo

Sở Văn hoá - Thể thao - Du lịch TP. Cần Thơ (2006), Chương trình phát triển du lịch thành phố Cần Thơ đến năm 2010 — tầm nhìn 2020.
 Quyết định số 67/2008/QĐ-UBND ngày 17 tháng 08 năm 2006 của UBND Thành Phố Cần Thơ, Về việc Phê duyệt Quy hoạch tổng thể phát triển Du lịch thành phố Cần Thơ đến năm 2010 và định hướng đến năm 2020.
 Sở Du lịch TP. Cần Thơ, Báo cáo tháng về tình hình phát triển du lịch TP. Cần Thơ từ tháng 1 đến tháng 12 từ năm 2006 - 2011, TP. Cần Thơ.
 Sở Công Thương TP. Cần Thơ, Báo cáo thực trạng và giải pháp khôi phục, phát triển làng nghề truyền thống, nghề thủ công TP. Cần Thơ (2010).